

Clasa a IX-a

Fie numerele reale pozitive a_1, a_2, \dots, a_{20} astfel încât

1. $a_1 + a_2 = 4, a_2 + a_3 = \frac{4}{3}, a_3 + a_4 = \frac{4}{5}, a_4 + a_5 = \frac{4}{7}, \dots, a_{19} + a_{20} = \frac{4}{37}$ și

$$A = \frac{a_1 + a_2}{a_1 a_2} + \frac{a_2 + a_3}{a_2 a_3} + \frac{a_3 + a_4}{a_3 a_4} + \dots + \frac{a_{19} + a_{20}}{a_{19} a_{20}}. \text{ Demonstrați că } \sqrt{A} > 19.$$

Prof. Nicolae Radu, Ploiești

Soluție: Folosind că pentru numere pozitive x, y avem: $(x + y) \left(\frac{1}{x} + \frac{1}{y} \right) \geq 4$, atunci:

$$\begin{aligned} A &= \left(\frac{1}{a_1} + \frac{1}{a_2} \right) + \left(\frac{1}{a_2} + \frac{1}{a_3} \right) + \dots + \left(\frac{1}{a_{19}} + \frac{1}{a_{20}} \right) \geq \\ &\geq \frac{4}{a_1 + a_2} + \frac{4}{a_2 + a_3} + \dots + \frac{4}{a_{19} + a_{20}} = 1 + 3 + \dots + 37 = 19^2 \end{aligned}$$

și cum inegalitatea este strictă (altfel toate numerele ar fi egale, imposibil) rezultă $\sqrt{A} > 19$.

2. Rezolvați ecuația $[x^2 - 4x + 4] = [-2x^2 + 8x - 6]$.

Prof. Petre Năchilă și prof. Cătălin Năchilă, Ploiești

Soluție: Notăm $k = [x^2 - 4x + 4] \in \mathbb{Z}$ și

(1): $k \leq x^2 - 4x + 4 < k + 1,$

(2): $k \leq -2x^2 + 8x - 6 < k + 1$

Adunăm la (2), (1) înmulțită cu $2 \Rightarrow 3k \leq 2 < 3k + 3 \Rightarrow -\frac{1}{3} < k \leq \frac{2}{3} \stackrel{k \in \mathbb{Z}}{\Rightarrow} k = 0$.

Din (1) : $0 \leq (x-2)^2 < 1, \quad 0 \leq -2(x-2)^2 + 2 < 1 \Leftrightarrow \frac{1}{2} < (x-2)^2 < 1,$ deci

$$x \in \left(1, 2 - \frac{\sqrt{2}}{2} \right) \cup \left(2 + \frac{\sqrt{2}}{2}, 3 \right).$$

3. Fie $ABCDEF$ un hexagon convex oarecare, G_1, G_2 centrele de greutate ale $\triangle ACE, \triangle BDF, H_1, H_2$ ortocentrele $\triangle ACE, \triangle BDF$ și G punctul din planul hexagonului cu proprietatea că $\overrightarrow{GA} + \overrightarrow{GB} + \overrightarrow{GC} + \overrightarrow{GD} + \overrightarrow{GE} + \overrightarrow{GF} = \vec{0}$.

a) Arătați că $\overrightarrow{G_1A} + \overrightarrow{G_1C} + \overrightarrow{G_1E} = \vec{0}$.

b) Arătați că $\overrightarrow{G_1G}$ și $\overrightarrow{G_2G}$ sunt vectori coliniari.

c) Dacă hexagonul are toate vârfurile pe un cerc arătați că $\overrightarrow{G_1G} = \frac{1}{6} \overrightarrow{H_1H_2}$.

Soluție: Fie P un pol în plan. Scriem toți vectorii de forma $\overrightarrow{PT} = T$. Cum G_1, G_2 sunt centre de greutate ale $\triangle ACE, \triangle BDF$ avem $3G_1 = A + C + E$ (a), $3G_2 = B + D + F$, iar din relația

$$\overrightarrow{GA} + \overrightarrow{GB} + \overrightarrow{GC} + \overrightarrow{GD} + \overrightarrow{GE} + \overrightarrow{GF} = \vec{0} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow A - G + B - G + C - G + D - G + E - G + F - G = 0 \Rightarrow$$

$$6G = A + B + C + D + E + F \Rightarrow . \text{ Deci}$$

$$3(\overrightarrow{G_1G} + \overrightarrow{G_2G}) = 3G - 3G_1 + 3G - 3G_2 = 6G - (A + C + E) - (B + D + F) = \vec{0} \text{ de unde rezultă b).}$$

Din relațiile lui Sylvester $\overrightarrow{OH_2} = \overrightarrow{OB} + \overrightarrow{OD} + \overrightarrow{OF}, \overrightarrow{OH_1} = \overrightarrow{OA} + \overrightarrow{OC} + \overrightarrow{OE}$, unde O este centrul cercului. Deci $H_2 = B + D + F - 2O, H_1 = A + C + E - 2O$, scădem relațiile și obținem $\overrightarrow{H_1H_2} = A + B + C + D + E + F - 2(A + C + E) = 6G - 6G_1 = 6\overrightarrow{G_1G}$ de unde rezultă c).

4. Fie triunghiul ABC , M mijlocul lui $[BC]$, $D \in (AB), E \in (AC), DE \cap AM = \{N\}$. Arătați că: a) dacă N este mijlocul lui $[DE]$ atunci vectorii \overrightarrow{DE} și \overrightarrow{BC} sunt coliniari.

b) dacă N este mijlocul lui $[AM]$ și $2DB = 3DA$, atunci vectorii \overrightarrow{ME} și \overrightarrow{BN} sunt coliniari.

Prof. Claudiu Militaru

Soluție: Considerăm punctul A drept pol și scriem vectorii de forma $\overrightarrow{AT} = T$. Avem:

$$D = \alpha B, E = \beta C, \alpha, \beta \in (0,1), M = \frac{B+C}{2}, N = (1-k)D + kE, k \in (0,1).$$

a) dacă N este mijlocul lui $[DE]$, $N = \frac{D+E}{2} = \frac{\alpha B + \beta C}{2}$ și cum N și M sunt vectori

coliniari rezultă $\frac{\alpha}{2} = \frac{\beta}{2} \Rightarrow \alpha = \beta \Rightarrow \overrightarrow{DE} = \alpha(C - B)$ și $\overrightarrow{BC} = C - B$ sunt coliniari (proporționali).

b) dacă N este mijlocul lui $[AM]$ și $2DB = 3DA$, rezultă că $N = \frac{M}{2}, \alpha = \frac{2}{5}$. De aici

$$\frac{M}{2} = (1-k)\frac{2}{5}B + k\beta C \Rightarrow \frac{1}{4}B + \frac{1}{4}C = (1-k)\frac{2}{5}B + k\beta C \text{ și cum } B \text{ și } C \text{ sunt vectori}$$

necoliniari rezultă $\frac{1}{4} = (1-k)\frac{2}{5}, \frac{1}{4} = k\beta$ deci $k = \frac{3}{8}$ și $\beta = \frac{2}{3}$.

$$\text{Acum } \overrightarrow{ME} = E - M = \frac{2}{3}C - \frac{B+C}{2} = -\frac{1}{2}B + \frac{1}{6}C, \text{ iar } \overrightarrow{BN} = N - B = \frac{M}{2} - B = -\frac{3}{4}B + \frac{1}{4}C$$

și cum $-\frac{1}{3} = \frac{1}{4}$ rezultă că vectorii \overrightarrow{ME} și \overrightarrow{BN} sunt coliniari.

Clasa a X-a

1. Demonstrați inegalitatea $\log_3(1+a+b) \cdot \log_3(1+b+c) \cdot \log_3(1+c+a) \leq 1$, Știind că $a, b, c > 0$ și $a+b+c=3$.

Prof. Mihaela Doinaru, Sinaia

Soluție: Aplicăm de două ori inegalitatea mediilor:

$$\begin{aligned} \log_3(1+a+b) \cdot \log_3(1+b+c) \cdot \log_3(1+c+a) &\leq \\ \left(\frac{\log_3(1+a+b) + \log_3(1+b+c) + \log_3(1+c+a)}{3} \right)^3 &= \\ = \left(\frac{\log_3(1+a+b)(1+b+c)(1+c+a)}{3} \right)^3 &\leq \\ \leq \left(\frac{1}{3} \log_3 \left(\frac{(1+a+b)(1+b+c)(1+c+a)}{3} \right) \right)^3 &\leq \left(\frac{1}{3} \log_3 \left(\frac{9}{3} \right) \right)^3 = 1. \end{aligned}$$

2. Rezolvați ecuația: $x + \sqrt{2^x(x+1)} = \sqrt{x+1}$.

Prof. Gabriel Necula, Plopeni

Soluție: 2. $x = -1$ nu e soluție și împărțim cu $\sqrt{x+1} \Rightarrow \sqrt{x+1} - \frac{1}{\sqrt{x+1}} + \sqrt{2^x} = 1$.

Funcția f din stânga egalității este suma a 3 funcții strict crescătoare ($\sqrt{x+1}$ e strict crescătoare, $\frac{1}{\sqrt{x+1}}$ e strict descrescătoare, $-\frac{1}{\sqrt{x+1}}$ e strict crescătoare). Deci f este injectivă.

Ecuația devine $f(x) = f(0) \stackrel{inj.}{\Leftrightarrow} x = 0$.

3. Fie n un număr întreg.

a) Dacă r este restul împărțirii lui n^3 la 9, arătați că $r \in \{0, 1, 8\}$.

b) Demonstrați că $\left[\sqrt[3]{9n+1} \right] = \left[\sqrt[3]{9n+7} \right]$, unde $[x]$ reprezintă partea întreagă a numărului real x .

Prof. Cezar Apostolescu, Ploiești

Soluție: a) Considerăm resturile lui n la împărțirea cu 9: $\{0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8\}$ și obținem resturile lui n^3 la împărțirea cu 9 ca resturile împărțirii numerelor $\{0^3, 1^3, 2^3, 3^3, 4^3, 5^3, 6^3, 7^3, 8^3\}$ la 9, adică $\{0, 1, 8\}$.

b) Presupunem prin absurd că $\left[\sqrt[3]{9n+1} \right] \neq \left[\sqrt[3]{9n+7} \right]$ și cum $\sqrt[3]{9n+1} < \sqrt[3]{9n+7}$ rezultă că există $k \in \mathbb{Z}$ astfel încât $\sqrt[3]{9n+1} < k \leq \sqrt[3]{9n+7} \Leftrightarrow 9n+1 < k^3 \leq 9n+7$, deci k^3 dă la împărțirea cu 9 unul din resturile: 2, 3, 4, 5, 6, 7 în contradicție cu a).

4. Fie $(z_n)_{n \geq 1}$ un șir de numere complexe de același modul, cu proprietatea că

$z_k^2 = z_{k-1} \cdot z_{k+1}, \forall k \geq 2$. Știind că cel puțin trei termeni ai șirului sunt numere reale, arătați că mulțimea termenilor șirului este finită.

Gazeta Matematică 2009

Soluție: Cum $\frac{z_k}{z_{k-1}} = \frac{z_{k+1}}{z_k}, \forall k \geq 2 \Rightarrow \frac{z_2}{z_1} = \frac{z_3}{z_2} = \dots = \overset{\text{notăm}}{t}$, deci $z_k = z_1 t^{k-1}, \forall k \geq 2$. Dacă

numerele au modulul $r = 0$ șirul este constant, altfel cele trei numere reale din șir sunt din mulțimea $\{r, -r\}$, deci două dintre ele vor fi egale, să zicem

$$z_m = z_n, m > n \Rightarrow t^{m-n} = 1.$$

Atunci termenii șirului fac parte din mulțimea finită $\{z_1, z_1 t, z_1 t^2, \dots, z_1 t^{m-n-1}\}$.

Clasa a XI -a

1. Fie șirul $(x_n)_{n \geq 1}$ definit prin $x_1 > 0, x_1 + x_2 + \dots + x_n = \frac{1}{\sqrt{x_{n+1}}}, n \geq 1$.

Să se calculeze $\lim_{n \rightarrow \infty} n^2 x_n^3$.

Gazeta Matematică 4 / 2009

Soluție: Din ipoteză $x_n > 0, \forall n \geq 1$ și cum

$$x_1 + x_2 + \dots + x_n < x_1 + x_2 + \dots + x_n + x_{n+1} \Rightarrow$$

$$\frac{1}{\sqrt{x_{n+1}}} < \frac{1}{\sqrt{x_{n+2}}} \text{ rezultă că șirul } (x_n)_{n \geq 2} \text{ este descrescător, iar din teorema Weierstrass}$$

este convergent. Notăm cu L limita sa, presupunem prin absurd că $L \neq 0$ și avem

$$nL \leq x_1 + x_2 + \dots + x_n = \frac{1}{\sqrt{x_{n+1}}}, \Rightarrow 0 < x_{n+1} \leq \frac{1}{n^2 L^2} \text{ trecem la limită și obținem}$$

$L = 0$, contradicție, deci $L = 0$. Acum aplicăm teorema Stolz-Cesaro în cazul $\frac{\infty}{\infty}$:

$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} n^2 x_n^3 &= \left(\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n}{\sqrt{\frac{1}{x_n^3}}} \right)^2 \stackrel{\text{S-C}}{=} \left(\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n+1-n}{\sqrt{\frac{1}{x_{n+1}^3}} - \sqrt{\frac{1}{x_n^3}}} \right)^2 = \\ &= \left(\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{(x_1 + x_2 + \dots + x_n)^3 - (x_1 + x_2 + \dots + x_{n-1})^3} \right)^2 = \end{aligned}$$

$$= \left(\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{3(x_1 + x_2 + \dots + x_{n-1})^2 x_n + 3(x_1 + x_2 + \dots + x_{n-1})x_n^2 + x_n^3} \right)^2 =$$

$$= \left(\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{3 + 3x_n \sqrt{x_n + x_n^3}} \right)^2 = \frac{1}{9}$$

2. Fie șirul $(a_n)_{n \in \mathbb{N}}$ cu proprietățile:

a) $a_n > 0, \forall n \in \mathbb{N}$.

b) $a_{n+1}^2 \cdot a_n^2 = 27 + 2a_{n+1} \cdot a_n^2, \forall n \in \mathbb{N}$.

Să se arate că $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 3$.

Prof. Octavian Purcaru, Ploiești

Soluție: Din b) $a_{n+1}^2 - 2a_{n+1} - \frac{27}{a_n^2} = 0 \Rightarrow a_{n+1} = 1 + \sqrt{1 + \frac{27}{a_n^2}}$ de unde $a_{n+1} > 2$ și

$$a_{n+2} = 1 + \sqrt{1 + \frac{27}{a_{n+1}^2}} < 1 + \sqrt{1 + \frac{27}{4}} < 4, \text{ deci } a_n \in (2, 4), \forall n \geq 2.$$

Avem $|a_{n+1} - 3| = \left| \sqrt{1 + \frac{27}{a_n^2}} - 2 \right| = \frac{|\sqrt{a_n^2 + 27} - 2a_n|}{a_n}$. Dacă

$$|a_n - 3| \frac{3(a_n + 3)}{a_n(\sqrt{a_n^2 + 27} + 2a_n)} = |a_n - 3|b_n$$

$$a_n \in (2, 3] \Rightarrow b_n < \frac{3(3+3)}{2(\sqrt{4+27}+4)} = a < 1, \text{ dacă } a_n \in [3, 4) \Rightarrow b_n < \frac{3(4+3)}{3(\sqrt{9+27}+6)} < a,$$

deci $|a_{n+1} - 3| < |a_n - 3|a, \forall n \geq 2 \Rightarrow |a_n - 3| < |a_2 - 3|a^{n-2}$ și din criteriul majorării, pentru că $a \in (0, 1) \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} a^{n-2} = 0$, avem $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 3$.

3. Pentru fiecare număr natural considerăm matricea de ordinul 3:

$$A_n = \begin{pmatrix} 2^{\lfloor \sqrt{n+1} \rfloor} & 2^{\lfloor \sqrt{n+2} \rfloor} & 2^{\lfloor \sqrt{n+3} \rfloor} \\ 2^{\lfloor \sqrt{n+4} \rfloor} & 2^{\lfloor \sqrt{n+5} \rfloor} & 2^{\lfloor \sqrt{n+6} \rfloor} \\ 2^{\lfloor \sqrt{n+7} \rfloor} & 2^{\lfloor \sqrt{n+8} \rfloor} & 2^{\lfloor \sqrt{n+9} \rfloor} \end{pmatrix}. \text{ Să se arate că există } k \in \mathbb{N} \text{ astfel încât}$$

$\forall n \geq k, n \in \mathbb{N}$, matricea A_n nu este inversabilă (am notat cu $[a]$ partea întreagă a lui a).

Prof. Emil Vasile, Ploiești

Soluție: Alegem $k = 100$ și pentru $n \geq k \Rightarrow \sqrt{n+9} - \sqrt{n+1} = \frac{8}{\sqrt{n+9} + \sqrt{n+1}} < \frac{8}{20} < 1$,

adică mulțimea $\{\lceil \sqrt{n+1} \rceil, \dots, \lceil \sqrt{n+9} \rceil\}$ are cel mult două elemente, deci cele 9 numere

din matrice nu pot lua decât valoarea $2^{\lceil \sqrt{n+1} \rceil} = a$, eventual $2^{\lceil \sqrt{n+1} \rceil + 1} = b$. Dacă

$$A_n = \begin{pmatrix} a & a & a \\ a & a & a \\ a & a & a \end{pmatrix} \Rightarrow \det A_n = 0, \text{ dacă } A_n = \begin{pmatrix} a & a & a \\ a & a & a \\ a & a & b \end{pmatrix} \Rightarrow \det A_n = 0, \text{ dacă}$$

$$A_n = \begin{pmatrix} a & a & a \\ a & a & a \\ a & b & b \end{pmatrix} \Rightarrow \det A_n = 0, \dots, \text{ dacă } A_n = \begin{pmatrix} a & b & b \\ b & b & b \\ b & b & b \end{pmatrix} \Rightarrow \det A_n = 0 \text{ (2 linii sau 2}$$

coloane egale). Deci A_n nu este inversabilă.

4.

Se consideră matricele $A = \begin{pmatrix} a & \varepsilon^2 b \\ b & a \end{pmatrix}$, $a, b, \varepsilon \in \mathbb{C}$, $B = \begin{pmatrix} 3 & 9 \\ 4 & 3 \end{pmatrix}$ și $n \in \mathbb{N}^*$.

a) Să se demonstreze că:

$$A^n = \begin{pmatrix} \frac{(a+b\varepsilon)^n + (a-b\varepsilon)^n}{2} & \frac{(a+b\varepsilon)^n - (a-b\varepsilon)^n}{2} \varepsilon \\ \frac{(a+b\varepsilon)^n - (a-b\varepsilon)^n}{2\varepsilon} & \frac{(a+b\varepsilon)^n + (a-b\varepsilon)^n}{2} \end{pmatrix}.$$

b) Să se calculeze B^n .

c) Să se rezolve în $M_2(\mathbb{C})$ ecuația $X^n = B$.

Prof. Cezar Apostolescu, Ploiești

Soluție: a) Arătăm prin inducție după $n \geq 1$ că

$$A^n = \frac{(a+b\varepsilon)^n}{2} \begin{pmatrix} 1 & \varepsilon \\ \frac{1}{\varepsilon} & 1 \end{pmatrix} + \frac{(a-b\varepsilon)^n}{2} \begin{pmatrix} 1 & -\varepsilon \\ -\frac{1}{\varepsilon} & 1 \end{pmatrix} = \frac{(a+b\varepsilon)^n}{2} C + \frac{(a-b\varepsilon)^n}{2} D \text{ folosind că}$$

$$C^2 = 2C, D^2 = 2D, CD = DC = 0_2.$$

$$n = 1. A = \frac{(a+b\varepsilon)}{2} C + \frac{(a-b\varepsilon)}{2} D, \text{ adevărat.}$$

$n \rightarrow n+1$ ($n \geq 1$). Avem

$$\begin{aligned} A^{n+1} &= A^n A = \left(\frac{(a+b\varepsilon)^n}{2} C + \frac{(a-b\varepsilon)^n}{2} D \right) \left(\frac{(a+b\varepsilon)}{2} C + \frac{(a-b\varepsilon)}{2} D \right) = \\ &= \frac{(a+b\varepsilon)^{n+1}}{2} C + \frac{(a-b\varepsilon)^{n+1}}{2} D. \end{aligned}$$

b) Pentru $a = 3, b = 4, \varepsilon = \frac{3}{2}$ din a) rezultă $B^n = \begin{pmatrix} \frac{9^n + (-3)^n}{2} & \frac{9^n - (-3)^n}{2} \cdot \frac{3}{2} \\ \frac{9^n - (-3)^n}{3} & \frac{9^n + (-3)^n}{2} \end{pmatrix}$.

c) $X \cdot |X^n = B \Rightarrow X^{n+1} = XB, X^n = B| \cdot X \Rightarrow X^{n+1} = BX$ deci $XB = BX$. Dacă

$$X = \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix} \text{ avem } \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 3 & 9 \\ 4 & 3 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 3 & 9 \\ 4 & 3 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix} \Rightarrow b = \frac{9}{4}c, d = a \text{ deci}$$

$$X = \begin{pmatrix} a & \varepsilon^2 c \\ c & a \end{pmatrix}, \varepsilon = \frac{3}{2} \text{ și din a) rezultă}$$

$$X^n = \begin{pmatrix} \frac{(a+c\varepsilon)^n + (a-c\varepsilon)^n}{2} & \frac{(a+c\varepsilon)^n - (a-c\varepsilon)^n}{2} \varepsilon \\ \frac{(a+c\varepsilon)^n - (a-c\varepsilon)^n}{2\varepsilon} & \frac{(a+c\varepsilon)^n + (a-c\varepsilon)^n}{2} \end{pmatrix}, \begin{cases} (a+c\varepsilon)^n + (a-c\varepsilon)^n = 6 \\ (a+c\varepsilon)^n - (a-c\varepsilon)^n = 12 \end{cases} \Leftrightarrow$$

$$\begin{cases} (a+c\varepsilon)^n = 9 \\ (a-c\varepsilon)^n = -3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a + \frac{3}{2}c = u \\ a - \frac{3}{2}c = v \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a = \frac{u+v}{2} \\ c = \frac{u-v}{3} \end{cases}, \text{ unde } u^n = 9, v^n = -3, u, v \in \mathbb{C}.$$

Clasa a XII - a

1. Calculați: a) $I_1 = \int \frac{(x^2 - 1)dx}{x\sqrt{x^4 + 2x^3 + x^2 + 2x + 1}}, x \in (0, \infty)$.

Prof. Gabriel Necula, Ploeni

b) $I_2 = \int \frac{9x^3 + 9mx^2 + (18 + 2m^2)x + 6m}{(3x^2 + 2mx + 5)^n} dx, x \geq 0, m \geq 0, n \in \mathbb{N}, n \geq 3$.

Prof. Mihaiela Doinaru, Sinaia

Soluție: a)

$$\begin{aligned} I_1 &= \int \frac{\left(1 - \frac{1}{x^2}\right) dx}{\sqrt{x^2 + 2x + 1 + \frac{2}{x} + \frac{1}{x^2}}} = \int \frac{\left(x + \frac{1}{x}\right)' dx}{\sqrt{\left(x + \frac{1}{x}\right)^2 + 2\left(x + \frac{1}{x}\right) + 1 - 2}} = \int \frac{\left(x + \frac{1}{x} + 1\right)' dx}{\sqrt{\left(x + \frac{1}{x} + 1\right)^2 - 2}} = \\ &= \ln \left| x + \frac{1}{x} + 1 + \sqrt{\left(x + \frac{1}{x} + 1\right)^2 - 2} \right| + C. \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 \text{b) } I_2 &= \int \frac{(3x^2 + 2mx + 5)(3x + m) + 3x + m}{(3x^2 + 2mx + 5)^n} dx = \\
 &= \frac{1}{2} \left(\int \frac{(3x^2 + 2mx + 5)'}{(3x^2 + 2mx + 5)^{n-1}} dx + \int \frac{(3x^2 + 2mx + 5)'}{(3x^2 + 2mx + 5)^n} dx \right) = \\
 &= \frac{1}{2(2-n)} \frac{1}{(3x^2 + 2mx + 5)^{n-2}} + \frac{1}{2(1-n)} \frac{1}{(3x^2 + 2mx + 5)^{n-1}} + C.
 \end{aligned}$$

2. Se consideră șirurile:

$$I_n = \int_{-a}^a \sin^2 nx \cdot \ln \frac{2a+x}{2a-x} dx \quad \text{și} \quad K_n = \int_0^a \sin^2 nx \cdot \ln \frac{2a+x}{2a-x} dx, \quad \text{unde } a > 0, \text{ fixat,}$$

$n \in \mathbb{N}^*$.

a) Să se arate că $\lim_{n \rightarrow \infty} I_n = 0$.

b) Să se calculeze $\lim_{n \rightarrow \infty} K_n$.

Prof. Octavian Purcaru, Ploiești

Soluție: a)

$$I_n = \int_{-a}^a \sin^2 nx \cdot \ln \frac{2a+x}{2a-x} dx \stackrel{x=-y}{=} - \int_a^{-a} \sin^2 ny \cdot \ln \frac{2a-y}{2a+y} dy = \int_{-a}^a \sin^2 ny \cdot \ln \left(\frac{2a+y}{2a-y} \right)^{-1} dy = -I_n$$

de unde $I_n = 0 \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} I_n = 0$.

$$\text{b) } K_n = \int_0^a \sin^2 nx \cdot \ln \frac{2a+x}{2a-x} dx = \frac{1}{2} \int_0^a (1 - \cos 2nx) \cdot \ln \frac{2a+x}{2a-x} dx =$$

$$\frac{1}{2} \int_0^a \ln \frac{2a+x}{2a-x} dx - \frac{1}{2} \int_0^a \cos 2nx \cdot \ln \frac{2a+x}{2a-x} dx$$

$$(1): \int_0^a \ln \frac{2a+x}{2a-x} dx = \int_0^a [(2a+x)' \ln(2a+x) + (2a-x)' \ln(2a-x)] dx =$$

$$[(2a+x) \ln(2a+x) + (2a-x) \ln(2a-x)] \Big|_0^a =$$

$$= 3a \ln 3a + a \ln a - 2a \ln 2a - 2a \ln 2a = a(3 \ln 3 - 4 \ln 2)$$

$$(2): \int_0^a \cos 2nx \cdot \ln \frac{2a+x}{2a-x} dx = \frac{1}{2n} \int_0^a (\sin 2nx)' \cdot \ln \frac{2a+x}{2a-x} dx =$$

$$= \frac{1}{2n} \sin 2nx \ln \frac{2a+x}{2a-x} \Big|_0^a - \frac{1}{2n} \int_0^a (\sin 2nx) \cdot \left(\frac{1}{2a+x} + \frac{1}{2a-x} \right) dx$$

$$= \frac{1}{2n} \sin 2na \cdot \ln 3 - \frac{1}{2n} \int_0^a \frac{\sin 2nx}{2a+x} dx - \frac{1}{2n} \int_0^a \frac{\sin 2nx}{2a-x} dx, \text{ iar } \frac{1}{2n} \sin 2na \cdot \ln 3 \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 0,$$

$$\frac{1}{2n} \left| \int_0^a \frac{\sin 2nx}{2a+x} dx \right| \leq \frac{1}{2n} \int_0^a \left| \frac{\sin 2nx}{2a+x} \right| dx \leq \frac{1}{2n} \int_0^a \frac{1}{2a+x} dx = \frac{1}{2n} \ln \frac{3}{2} \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 0 \text{ și}$$

$$\frac{1}{2n} \left| \int_0^a \frac{\sin 2nx}{2a-x} dx \right| \leq \frac{1}{2n} \int_0^a \left| \frac{\sin 2nx}{2a-x} \right| dx \leq \frac{1}{2n} \int_0^a \frac{1}{2a-x} dx = \frac{1}{2n} \ln 2 \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 0.$$

Din (1) și (2) rezultă că $\lim_{n \rightarrow \infty} K_n = a(3 \ln 3 - 4 \ln 2)$.

3. Fie A un inel cu proprietatea că dacă $x \in A$ și $x^2 = 0$, atunci $x = 0$. Fie $a, b, c \in A$, astfel încât $a = ab, b = bc, c = ca$. Să se arate că $a = b = c$.

Gazeta Matematică 9 / 2008

Soluție: $a^2 = aa = abab = abcab = abcb = abb = ab = a$,

$b^2 = bb = bcbc = bcabc = bcac = bcc = bc = b$ și $ba = bca = bc = b$ deci

$(a-b)^2 = (a-b)(a-b) = a^2 + b^2 - ab - ba = a^2 + b^2 - a - b = 0 \Rightarrow a = b$.

Analog $b = c$.

4. Pe \mathbb{R} se definește legea de compoziție $x \circ y = xy - ax - ay + a^2 + a, a \in \mathbb{R}$.

a) Determinați $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$ pentru care intervalul $[\alpha, \beta]$ este parte stabilă în raport cu legea și pentru care $\beta - \alpha$ este maxim.

b) Pentru α, β determinați la punctul a), aflați mulțimile $H \subset [\alpha, \beta]$ astfel încât (H, \circ) grup.

Prof. Claudiu Militaru, Ploiești

Soluție: a) Considerăm $f : [\alpha, \beta] \rightarrow [\alpha - a, \beta - a], f(x) = x - a$, avem f bijectivă și

$f(x \circ y) = f(x) \cdot f(y), \forall x, y \in [\alpha, \beta]$. Dacă intervalul $[\alpha, \beta]$ este parte stabilă în raport cu legea " \circ ", atunci intervalul $[\alpha - a, \beta - a]$ este parte stabilă în raport cu înmulțirea.

Dacă, prin absurd, există $t \in [\alpha - a, \beta - a], |t| > 1 \Rightarrow t^n \in [\alpha - a, \beta - a], \forall n \in \mathbb{N}^*$ în

contradicție cu faptul că $\lim_{n \rightarrow \infty} |t|^n = \infty$. Deci $[\alpha - a, \beta - a] \subseteq [-1, 1]$ și cum $[-1, 1]$ este

parte stabilă în raport cu înmulțirea rezultă că intervalul $[\alpha, \beta] = [a - 1, a + 1]$ este parte stabilă în raport cu legea " \circ " pentru care $\beta - \alpha$ este maxim.

b) (H, \circ) este grup $\Leftrightarrow (f(H), \cdot)$ este grup. Dacă

$0 \in f(H) \Rightarrow f(H) = \{0\} \Rightarrow H = \{a\}$, dacă $0 \notin f(H)$ atunci elementul neutru este 1 și

$\nexists x \in f(H), |x| < 1$ (altfel $\frac{1}{x} \in f(H), \left| \frac{1}{x} \right| > 1$). Deci $f(H)$ poate fi $\{1\}$ sau $\{1, -1\}$. În

concluzie $H \in \{\{a\}, \{a+1\}, \{a+1, a-1\}\}$.